

Ο τελευταίος γεωργός

Το τελευταίο βιβλίο της τριλογίας ιστορικών μυθιστορημάτων της καταξιωμένης συγγραφέως Γιώτας Κριλή αποκλειστικά στον Κόσμο

Γιώτα Κριλή

Μέρος 45ο

Η Νικολέτα ένωθε άβολα. Βρήκε στη βιβλιοθήκη του Μαστροπάν βιβλία που δεν είχε διαβάσει, καθώς και το πρόσφατο μυθιστόρημα της Πηνελόπης Δέλτα Για την Πατρίδα, που του είχε φέρει ο Στέλιος. Καθόταν κοντά στο παραθύρι και διάβαζε. «Έμαθες και διαβάζεις; Γι' αυτό δεν κάνεις παιδιά», άκουσε τη Διαμάντω να της λέει. Χαμογέλασε αλλά δεν μίλησε. Η διάθεση για το διάβασμα της κόπηκε και σπκώθηκε. Θα πήγαινε να δει τη μάνα της. Την βρήκε στον κήπο να μαζεύει λαχανικά για μαγείρεμα.

- Καλώς την νοικοκυρά μου! Παιδάκι μου, μου κακοφαίνεται που ήρθες στο χωριό και δεν μένεις στο σπίτι μας.

- Μη μας ξεσυνερίζεσαι, μάνα, έχει αδελφική φιλία ο Στέλιος με τον Μαστροπάν. Μας έκανε δώρο ένα όμορφο εικονοστάσι.

- Ε, από τέτοια δεν τον φτάνει κανείς. Είναι φιλότιμος και λεβέντης. Σκέψου να μην του έλειπε και το ρημάδι το πόδι. Ήτανε καλότυχη η Διαμάντω. Καλότυχες είσαστε ούλες κι εγώ η άμωρη σας βαρυγκωμούσα.

Μπήκαν στο σπίτι και βρήκαν τη Στέλλα στον αργαλειό να υφαίνει. Πετούσε τη σαΐτα και σιγοτραγουδούσε.

- Νικολέτα μου, σου 'μεινε πίσω ο αργαλειός. Έφυγες και δεν πρόφτασες να τον μάθεις.

- Δεν πειράζει, μάνα. Σ' ευχαριστώ για το μπαούλο με τα προικιά που μου χάρισες.

- Σου ανήκαν, παιδάκι μου.

Η επαφή με τη μάνα την εγκαρδίωσε. Την θαύμαζε και αναρωτιόταν πώς τα έβγαζε πέρα με τόσες δουλειές και με τόσα πολλά παιδιά. Την έτρωγε το μαράζι τη μάνα για τον ξενιτεμένο πρωτότοκο γιο της, το Φώτη. Τους έγραφε, λέει, ότι θα έπαιρνε τα μικρότερα αδέρφια του στο Αμέρικο και θα γύριζε να παντρευτεί στο χωριό.

*

Δειλινό Παρασκευής. Η Σταυρούλα ήταν στις δόξες της. Ετοιμάζε το αποχαιρετιστήριο τραπέζι για τους κουμπάρους της που θα έφευγαν Σάββατο πρωί. Περίχαρη ήταν και η πεθερά της η Αργύραινα με τους εκλεκτούς κουμπάρους που τους είχε χαρίσει ο Άγιος. Ήταν καλεσμένοι συγγενείς και φίλοι και όλο το σόι της Σταυρούλας. Ο Βαγγέλης έσφαξε ένα κατσίκι. Το μαγείρεψαν γιαχνί με κυλοπίτες και έστρωσαν διπλή τάβλα στην αυλή. Η προσοχή όλων είχε εστιαστεί στον νεοφώτιστο Παντελή και τους ανάδοχους τη Μαρία με το Σωκράτη που ζητούσαν να μείνουν μαζί του στο χωριό μέχρι να ανοίξουν τα σχολεία. Ήθελαν να τους μάθει ο Βαγγέλης ιππασία με το Ρήγα, το τσίλικο άλογο. Ήθελαν να ανεβούν στον Αϊ-Λιά.

- Μόνο στον Αϊ-Λιά; Γιατί όχι και στο φεγ-

Η Πηνελόπη Δέλτα (1874 - 1941) ήταν Ελληνίδα συγγραφέας, γνωστή κυρίως από τα ιστορικά της μυθιστορήματα για παιδιά, η σημαντικότερη ίσως γυναικεία φυσιογνωμία στις κρίσιμες για τον Ελληνισμό πρώτες δεκαετίες του 20ου αι.

γάρι; είπε ο Ηρακλής και γέλασε η παρέα.

- Μπάρμπα, εμείς θα τα φροντίσουμε τα παιδιά άμα μείνουν, συνέστησε η Σταυρούλα.

- Δεν το συζητάμε, Σταυρούλα, τόνισε ο Ηρακλής, και τα παιδιά χόλιασαν.

Ο Στρατής άρχισε τραγούδι:

Κόβω μια κλάρα, να ζεις κουμπάρα,
κόβω μια κλάρα λεμονιά, με δυο λεμόνια
δίφορα.

Και τη φυτεύω, σε κοροϊδεύω, και τη φυτεύω στο γιάλο

κι αν μαραθεί δε σ' αγαπώ.

Και η κλάρα ε-, να ζεις και να 'σαι,

και η κλάρα εμαράθηκε, κι η αγάπη μ' απάρτησε.

Ο Γιώργης ο πρόεδρος, ο παππούς του νεοφώτιστου, σήκωσε τη Σταυρούλα και κίνησε το χορό. Εκείνη τράβηξε και τα παιδιά, τη Μαρία με το Σωκράτη. Άναψε το γλέντι και ο χορός και κράτησε μέχρι τα μεσάνυχτα.

Πρωί-πρωί, ο Βαγγέλης τάισε το Ρήγα του, τον σαμάρωσε και τον έδεσε στην αυλή του σπιτιού. Τα παιδιά γκρίνιαζαν καθώς τα ετοιμάζε η Ερμιόνη για το ταξίδι. «Είναι άδικος ο μπαμπάς», έλεγε η Μαρία. Ο Σωκράτης είδε το άλογο και αναφώνησε: «Κοίτα, κοίτα το Ρήγα!» Το άλογο απόσπασε την προσοχή τους και πρέμψαν. Ήρθε η ώρα του αποχωρισμού. Ο Βαγγέλης σήκωσε τη Μαρία και την κάθισε στο σαμάρι, και πίσω της κάθισε το Σωκράτη. Έπειτα τράβηξε το άλογο στο δρόμο. Εκεί-

να, καβαλάρηδες στο Ρήγα, κρατούσαν την αναπνοή τους από φόβο και έκσταση. Μαζεύτηκαν συγγενείς και φίλοι στην άκρη του χωριού για να κατευοδώσουν τους ταξιδιώτες. Η Σταυρούλα σήκωσε ψηλά τον νεοφώτιστο. Τον αποχαιρετούσαν συγκινημένοι οι καβαλάρηδες ανάδοχοι. Η Ερμιόνη με τη Νικολέτα καβάλα στα γαϊδούρια. «Στο καλό! Καλοτάξιδοι! Καλή αντάμωση!» Ο Βαγγέλης προχώρησε μπροστά τραβώντας το καπίστρι του αλόγου και κίνησαν για το σταθμό. Έφτασαν σχεδόν μαζί με το τρένο. Ξεπέξεψαν στα γρήγορα, αποχαιρετίστηκαν και έτρεξαν να επιβιβαστούν.

Κάθισαν στα καθίσματα του βαγονιού και πήραν ανάσα. Ακούστηκε η σφυρίχτρα του τρένου και ένωσαν την κίνησή του. Ο Ηρακλής με το Στέλιο συνέχιζαν την κουβέντα τους για τις εκλογές. Η Μαρία έγειρε το κεφάλι της στην ποδιά της Νικολέτας και την πήρε ο ύπνος. Πήρε και το Σωκράτη στην ποδιά της Ερμιόνης. Οι δυο γυναίκες, η μια απέναντι στην άλλη, τους χάιδεψαν τα κεφάλια και χαμογέλασαν.

- Θα τους μείνουν ανεξίτηλα τα βαφτίσια, σχολίασε η Νικολέτα.

- Τώρα θα έχουν έναν παραπανίσιο λόγο να ταξιδεύουν στο Αηδονοχώρι, είπε η Ερμιόνη.

Η συνέχεια την άλλη Παρασκευή

Ο Γιώργης ο πρόεδρος, ο παππούς του νεοφώτιστου, σήκωσε τη Σταυρούλα και κίνησε το χορό. Εκείνη τράβηξε και τα παιδιά, τη Μαρία με το Σωκράτη. Άναψε το γλέντι και ο χορός και κράτησε μέχρι τα μεσάνυχτα.